

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

03 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iuliana Oprea
Valentina Clevadî, Maria Ghervas

judecînd recursul declarat de SA „Combinatul de prelucrare a lemnului” Taraclia, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Levcov Piotr împotriva SA „Combinatul de prelucrare a lemnului” Taraclia cu privire la încasarea salariului și repararea prejudiciului,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2014, prin care s-a respins cererea de eliberarea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a stabilit apelantului termen pentru lichidarea neajunsurilor,

C O N S T A T Ă :

La 27 decembrie 2012 Levcov Piotr a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Combinatul de prelucrare a lemnului” Taraclia cu privire la încasarea salariului și repararea prejudiciului și anume a plăților salariale în mărime de 63956,82 lei și compensație în mărime de 29869, 32 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Cahul din 08 noiembrie 2013 acțiunea formulată de către Lungu Anatolie a fost admisă parțial. S-a admis parțial cererea de chemare în judecata înaintată de Levcov Piotr. S-a încasa în de la SA „Combinatul de prelucrare a lemnului” Taraclia în beneficiul Levcov Piotr suma de 27848,06 lei cu titlu de salariu, 2654,38 lei și 33186.61 lei cu titlu de compensație pentru fiecare zi de întîrziere în mărime de 0,1 la sută din suma neplătită în termen începînd cu 17.11.2010 pînă la 08 noiembrie 2013, în total 63689,05 lei. S-a încasat de la SA „Combinatul de prelucrare a lemnului” Taraclia în beneficiul statului taxa de stat 1910,67 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea instanței de fond la 09 decembrie 2013 SA „Combinatul de prelucrare a lemnului” Taraclia a declarat apel împotriva hotărîrii instanței de fond, solicitînd admiterea apelului cu casarea hotărîrea Judecătoriei Cahul din 08 noiembrie 2013. Totodată prin intermediul cererii de apel a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2014, a fost respinsă cererea apelantului SA „Combinatul de prelucrare a lemnului” Taraclia privind eliberarea de la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel, fiind comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1433 (una mie patru sute treizeci și trei) lei pînă la 13.05.2014, ora 14.15.

La adoptarea soluției, instanța de apel a aplicat prevederile art. 86 și art. 368 alin. (1) CPC, menționând că apelul este nemotivat și apelantul nu a achitat taxa de stat, precum și nu a prezentat nici o dovadă care ar demonstra situația materială precară.

Considerând ilegală încheierea instanței de apel, la 15 mai 2014, SA „Combinatul de prelucrare a lemnului” Taraclia a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2014 și scutirea de plata taxei de stat pentru soluționarea cererii de apel depusă de către recurent.

În argumentarea recursului recurentul a invocat netemeinicia încheierii recurate, menționând că actele contabile anexate la recurs confirmă starea financiară precară, iar prin încheierea recurată a fost lipsit de posibilitatea apărării drepturilor și intereselor sale.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Potrivit materialelor cauzei, SA „Combinatul de prelucrare a lemnului” Taraclia a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul din 08 noiembrie 2013, solicitând totodată și scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău 17 aprilie 2014 s-a respins cererea apelantului SA „Combinatul de prelucrare a lemnului” Taraclia privind eliberarea de la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel, fiindu-i comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și dovezi de plată a taxei de stat în mărime de 1433 (una mie patru sute treizeci și trei) lei pînă la 13.05.2014, ora 14.15. (f.d. 18-19, vol. II).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, Colegiul constată că apelantul la depunerea apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul din 08 noiembrie 2013 nu a achitat taxa de stat, iar cererea nu este motivată.

Potrivit art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Astfel, legea sus enunțată, admite cazuri în care instanța judecătorească, în funcție de condițiile unui participant la proces, este în drept să scutească de plata taxei de stat participantul care se încadrează în cazurile enumerate de art. 85 CPC.

În speță, apelantul a depus cererea de apel fără a achita taxa de stat, dar a solicitat scutirea de la plata taxei de stat din considerentul imposibilității achitării acesteia ca consecință a stării financiare precare.

La caz, Colegiul constată că instanța de apel corect a conchis că apelantul, înaintînd cererea de apel împotriva hotărîrii instanței de fond, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, însă nu a anexat careva înscrisuri probatoare în acest sens (f.d. 190, 194, vol. I).

Verificînd legalitatea încheierii recurate prin prisma înscrisurilor anexate la recurs, Colegiul atestă că, la depunerea cererii de recurs, recurentul a anexat înscrisuri probatoare pentru scutirea de la plata taxei de stat. Însă, aceste probe invocate de solicitant în acest sens, au fost anexate ulterior adoptării încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2014, concomitent cu cererea de recurs.

Din conținutul cererii de apel (f.d. 190), rezultă că apelantul și-a asumat obligația de a prezenta dovezi care confirmă imposibilitatea achitării taxei de stat după primirea hotărîrii motivate.

Din materialele dosarului Colegiul constată că hotărîrea motivată a fost expediată în adresa apelantului la data de 10.02.2014. (f.d. 205) Necătînd la acest fapt, apelantul nu a prezentat careva documente în acest sens.

Din considerentele menționate, Colegiul apreciază critic afirmația recurentului cum că a prezentat probe care atestă starea materială dificilă.

În același timp, Colegiul menționează că, avînd la bază prevederile art. 85 alin. (4) CPC, instanța de judecată dispune exclusiv de dreptul de a scuti de la plata taxei de stat, iar uzarea de acest drept este la latitudinea instanței, fiind legată doar de motivele și probele invocate de solicitant în acest sens.

Astfel, faptul că instanța de apel nu a admis cerința apelantului de scutire a plății taxei de stat, nu poate fi apreciată ca încălcare a prevederilor legale, cu atît mai mult că această soluție conține la bază motive întemeiate.

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect nu a admis cerința de scutire a plății taxei de stat și nu a dat curs cererii de apel, or, apelantul nu s-a conformat dispozițiilor legale ce reglementează procedura de contestare cu apel.

Astfel, în cauza *SRL Tudor-Comerț vs. Moldova*, Curtea a reiterat că articolul 6 §1 nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărîri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci cînd dreptul intern prevede un drept la apel, atunci procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție. Curtea a constatat că, în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărîrilor instanțelor de fond, instanța de apel este în drept să limiteze dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde legislației în vigoare.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

De altfel, instanța europeană a relatat în practica sa constantă că, dreptul la o instanță nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteză că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unei restricții de natură financiară în accesul

unei persoane la o instanță (*Tolstoy –Miloslavsky vs. Regatul Unit*), dar această restricție se impune a fi una justificată, generată de situația celui ce recurge la calea de atac, dar și conformă normelor care guvernează accesul la justiție.

În acest context, argumentele invocate de SRL „Decorum-Vin” nu se încadrează în temeiurile de casare a încheierii recurate.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de SA „Combinatul de prelucrare a lemnului” Taraclia.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2014, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Levcov Piotr împotriva SA „Combinatul de prelucrare a lemnului” Taraclia cu privire la încasarea salariului și repararea prejudiciului.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iuliana Oprea

Judecători

Valentina Clevadi

Maria Ghervas